

Smjernice za planiranje rada tijela uprave Hercegbosanske županije

s Akcijskim planom za provedbu Strategije
razvoja Hercegbosanske županije 2023.-
2025.godine

Sadržaj

1. UVOD.....	3
2. RAZVOJNI KONTEKST	4
3. PROVEDBA STRATEGIJE ZA RAZDOBLJE DO 2025. GODINE	5
3.1. Strateški ciljevi i prioritete	7
3.1.1. Strateški cilj 1: Ubrzan ekonomski razvoj	7
3.1.2. Strateški cilj 2: Unapređenje društvene infrastrukture	8
3.1.3. Strateški cilj 3: Moderna infrastruktura i očuvan okoliš	9
3.1.4. Strateški cilj 4: Integralni održivi razvoj	9
4. INDIKATIVNI FINACIJSKI OKVIR ZA RAZDOBLJE 2023-2025.	11
Aneks I. Akcijski plan 2023-2025 s mjerama iz Strategije razvoja sa koordinatorima za provedbu	16

1. UVOD

Proces planiranja, monitoringa i izvještavanja započinje izradom Akcijskog plana i Smjernica koji se usvajaju do kraja veljače, nakon kojeg slijedi usvajanje godišnjeg Izvješća o radu. Izrada radne verzije trogodišnjeg plana prioritet je za proračunskih korisnika za Program javnih investicija i Dokumenta okvirnog proračuna koji se usvajaju do kraja lipnja.

Rok za izradu radne verzije godišnjeg plana rada je kraj srpnja a rok za izradu Izvještaja o razvoju je kraj rujna, nakon čega slijedi nacrt i prijedlog godišnjeg proračuna. Nakon usvajanja proračuna i programa javnih investicija, trogodišnji plan rada postaje operativan te se do kraja siječnja iduće godine usvaja godišnji plan.

Strategija razvoja Hercegbosanske županije za razdoblje 2021. -2027. godina definirala je provedbu kroz donošenje trogodišnjih Akcijskih planova te planova rada tijela uprave kao i provedbu projekata koji su financirani iz vanjskih izvora financiranja. Projekte kandidirane u Akcijski plan, uz tijela uprave Hercegbosanske županije provodit će i općine, grad i druge organizacije iz HBŽ ili izvan HBŽ, a koje su vezane ili se mogu vezati uz ispunjavanje mjera iz Strategije.

Svrha dokumenta Smjernica je operacionalizacija Strategije razvoja kroz planiranje rada institucija odnosno izradu programa rada Vlade Županije, te učinkovitu provedbu i praćenja provedbe Strategije.

Izradom Smjernica približava se strateško planiranje i programiranje rada u Federaciji BiH koje je regulirano Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem, kao i provedba županijske Uredbe o metodologiji izrade i donošenja plana i programa rada i izvješća o radu Vlade Hercegbosanske županije i županijskih tijela (u daljem tekstu Uredba), koja je usklađena sa federalnom Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju, monitoring i izvještavanju u FBiH.

Svrha Smjernica je da posluže kao poveznica strateškog planiranja i kao osnovica za planiranje rada tijela uprave u Hercegbosanskoj županiji. Razvojni prioriteti koji su definirani Strategijom razvoja Hercegbosanske županije 2021-2027, se kroz akcijske planove i Smjernice operativno uključuju u Planove rada ministarstava i ostalih tijela uprave. Osnovni cilj Smjernica je donošenje operativne i političke odluke o ključnim aktivnostima koje se trebaju realizirati kako bi se Županija ekonomski, društveno, infrastrukturno i ljudski razvijala u željenim smjerovima. Osim što služe tijelima uprave kao usmjerenje, Smjernice trebaju i informirati javnost, poduzeća, nevladin sektor i sve ostale zainteresirane o ključnim aktivnostima na području Županije, u svrhu stvaranja sinergijskog učinka provedbom zajedničkih aktivnosti vladinog, privatnog i nevladinog sektora.

Uredbom je definiran proces izrade kao i minimalni elementi Smjernica, koji se izrađuju svake godine za trogodišnje razdoblje (po principu 1+2 godine) .

2. RAZVOJNI KONTEKST

Planiranje i provedba razvojne politike kroz planiranje, praćenje i provedbu Strategije razvoja Hercegbosanske županije privremenim rješenjima stavljena je u nadležnost Stručnih službi Vlade-Sektora za razvoj do uspostavljanja tijela za razvojno planiranje. Kako je prepoznato i u Izvještaju o evaluaciji iz 2018. godine, jedan od najvećih nedostataka je **nedostatak mehanizma jasne koordinacije**, u segmentima operativnog planiranja, odnosno ugrađivanja usuglašenih razvojnih aktivnosti i projekata u proračune županijskih ministarstava, institucija i općina te prikupljanja, obrade podataka i izvještavanja, što je riješeno usuglašavanjem i donošenjem Uredbe o metodologiji planiranja. Utvrđena je i izrazita **potreba za jačanjem kapaciteta jedinice za upravljanje razvojem na nivou Županije, ministarstva financija i Jedinica za upravljanje projektom Javnih investicija**, kako i za sustavnom **motivacijom ključnih pojedinaca u upravljanju razvojem** (rukovoditelja).

Hercegbosanska županija je u razvojnom kontekstu zadržala prethodnu viziju razvoja iz razdoblja 2016-2020, kao izbor da postane moderna zajednica temeljena na načelima održivog gospodarstva u kojoj žive poduzetni i zadovoljni ljudi, županija koja optimalno iskorištava svoje potencijale i pozitivno utječe na poslovno okruženje sa očuvanim okolišem i kulturnim naslijeđem koji ju čine privlačnom za investicije, život i turističku posjetu.

Ostvarenje razvojne vizije realizirat će se kroz 4 strateška cilja, koji su podijeljeni na ukupno 10 prioriteta i 33 mjere unutar njih. U ovim procesima identificirano je i 8 ključnih projekata.

U sektoru ekonomskog razvoja, okosnicu razvoja predstavlja podrška razvoju poduzetničke infrastrukture, MSP i obrtništva, unapređenje konkurentnosti poljoprivrede kao i poticanje održivog ruralnog turizma. Poseban fokus je na podršci izvozu, transferu i razvoju tehnologija. U sektoru društvenog razvoja, Strategija se fokusira na unapređenje odgojno-obrazovnog sustava i sustava zdravstvene i socijalne zaštite. U području održivog upravljanja okolišem, prirodnim i infrastrukturnim resursima, Strategija se koncentrira na razvoj suvremene infrastrukture i očuvanje i održivo korištenje prirodnih resursa. Strategija posebnu pažnju fokusira i na primjenu integralnog pristupa razvoju te upravljanje rizicima.

Također, budući da su županijska sredstva ograničena u smislu financiranja svih potreba za ulaganja u sva četiri prepoznata sektora, predstavnici Hercegbosanske županije kroz rad u radnim tijelima u procesu programiranja Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) EU 2021-2027 identificiraju sektore podrške koje će biti moguće sufinancirati IPA sredstvima. Provedba nekih od već programiranih Akcijskih dokumenata IPA-e, očekuje se u sljedećim godinama odnosno u fazi provedbe ovih Smjernica i Akcijskog plana, te je stoga ključno koordinirati i planirati vlastite aktivnosti te aktivno sudjelovati u procesu pripreme i provedbe ovih dokumenata. Kako je pravilo kod programiranja EU pomoći da nakon potpisivanja *financijskog sporazuma*, koje se tretira kao početna godina planiranja u BiH, 3 godine traje proces ugovaranja i dodjele grantova te 6 godina traje provedba, relevantni dokumenti za plansko razdoblje 2023-2025 su IPA 2018, 2019 i 2020. odnosno dokumenti koji su već usvojeni od strane Europske komisije.

Kako pripreme za planiranje i financiranje razvojnih politika treba unaprijed sagledati, tako i u ovom planskom razdoblju treba započeti sa pripremanjem dokumentacije za provedbu IPA 2021 i IPA 2022 čija implementacija će uslijediti 3 do 6 godina nakon potpisivanja Financijskog sporazuma.

Akcijski dokumenti za 2020.godinu	Akcijski dokumenti za 2021. godinu	Akcijski dokumenti za 2022. godinu
<ol style="list-style-type: none"> 1. EU za učinkovit sustava upravljanja javnim financijama 2. EU potpora parlamentima 3. EU podrška integracijama 4. EU podrška unutarnjim poslovima 5. EU podrška za okoliš 6. EU podrška trgovini 7. EU podrška za obrazovanje i zapošljavanje 	<ol style="list-style-type: none"> 1. EU potpora za unutrašnje poslove, sigurnost i migracije 2. EU potpora za izborni proces 3. EU potpora za regionalni razvoj 4. EU potpora za transport 5. EU potpora za energiju 6. EU potpora poljoprivredi, ruralnom razvoju i ribarstvu 7. EU potpora razvoju privatnog sektora u BiH, nakon Covid-19 8. EU potpora ublažavanju socio-ekonomskih posljedica pandemije Covid-19 u Bosni i Hercegovini: obrazovanje, zapošljavanje, politike socijalne zaštite i uključenosti 	<ol style="list-style-type: none"> 9. EU4Justice 10. EU podrška za unutrašnje poslove, sigurnost i migracije 11. EU potpora za reformu javne uprave i javnih financija 12. EU potpora za poboljšanje administrativnih kapaciteta 13. EU potpora za usuglašavanje standarda u hrani 14. EU potpora za obrazovanje, zapošljavanje i socijalni sektor 15. EU potpora za okoliš i klimatske promjene

Ove Smjernice trebaju poslužiti kao poluga da se aktivnosti u cijeloj županiji usklade i postigne bolja sinergija te omogućiti i olakša provedba Strategije razvoja.

3. PROVEDBA STRATEGIJE ZA RAZDOBLJE DO 2025. GODINE

Županijska tijela uprave, javne ustanove i zavodi u planiranju svog rada, kroz koordinaciju strateškog i planiranja rada tijela uprave u sljedećem trogodišnjem razdoblju se trebaju usmjeriti na provedbu razvojnih mjera u okviru prioriteta iz njihove nadležnosti gdje su prepoznati kao institucije odgovorne za koordinaciju provedbe mjere (samostalno) ili nositelji (u suradnji sa koordinatorima mjere) provedbe pojedinih aktivnosti i projekata iz razvojnih mjera.

U sljedećem razdoblju planirane su aktivnosti i projekti u svakoj od 33 razvojne mjere, s tim da županijska tijela uprave, javne ustanove i zavodi kroz svoje planove i programe rada detaljnije razrađuju aktivnosti i projekte koje će provesti ili započeti u sljedećem trogodišnjem razdoblju, te će po tim aktivnostima vršiti izvještavanje u svojim godišnjim izvještajima o radu.

Prilikom izrade planova i programa rada županijskih tijela uprave, samostalnih županijskih uprava i upravnih organizacija, uključujući i urede, službe i agencije na koje se Uredba odnosi, za sljedeće godišnje i trogodišnje razdoblje, obvezno se moraju uključiti sljedeći:

- Koordinatorima razvojnih mjera odnosno resorna ministarstva obvezna su osigurati vodoravnu i vertikalnu koordinaciju prilikom izrade svojih planova rada i planova rada

ustanova i zavoda u okviru svojih resora kako bi se osigurala usklađenost planova rada između različitih institucija i kako bi se osigurala učinkovita provedba razvojnih mjera. Ovo podrazumijeva organizaciju zajedničkih radnih sastanaka na kojima će se razgovarati o provedbi aktivnosti koje se međusobno isprepliću između različitih institucija;

- Županijska tijela uprave, javne ustanove i zavodi obvezni su koordinirati izradu svojih planova rada sa institucijama koje su u okviru istog resora ili sektora;
- Koordinatori razvojnih mjera odnosno resorna ministarstva, prilikom koordinacije izrade planova rada, trebaju surađivati sa Sektorom za razvoj pri Stručnim službama koji je zadužen za praćenje provedbe strategije; kao i sa Jedinicom za upravljanje Programom Javnih investicija u Ministarstvu gospodarstva HBŽ i Sektorom za proračun Ministarstva financija;
- U planovima rada za sljedeće trogodišnje razdoblje potrebno je uključiti pripremu dokumentacije za projekte i aktivnosti koji to zahtijevaju a kako bi se pripremili za realizaciju i privlačenje sredstava za njihovu realizaciju iz vanjskih izvora financiranja, prvenstveno državne i višedržavne IPA-e;
- U planovima rada za sljedeće trogodišnje razdoblje sva tijela uprave, ustanove i zavodi trebaju uključiti aktivnosti na jačanju ljudskih kapaciteta za planiranje i upravljanje razvojem odnosno provedbu projekata te organizacijskih kapaciteta.

3.1. Strateški ciljevi i prioriteti

U pripremi planova i programa rada za sljedeće trogodišnje i godišnje razdoblje, tijela uprave trebaju detaljnije razraditi aktivnosti iz razvojnih mjera koje su u okviru njihove nadležnosti, te se trebaju usmjeriti na postizanje pokazatelja po prioritetima kako je navedeno u Akcijskom planu 2023-2025, koji je prilog ovim Smjernicama.

3.1.1. Strateški cilj 1: Ubrzan ekonomski razvoj

Ubrzan ekonomski razvoj stvorit će ozračje za razvoj poduzetništva, infrastrukture, obrtništva i provesti aktivne politike zapošljavanja za gospodarski razvoj županije. U tom kontekstu, ključni pokazatelji kroz koje će se pratiti ostvarenje ovog strateškog cilja, odnosno koji reflektiraju održiv i stabilan ekonomski rast u sljedećih sedam godina su:

Strateški cilj 1	Pokazatelj utjecaja	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2023.)
Strateški cilj 1 UBRZANI EKONOMSKI RAZVOJ	Nivo razvijenosti – indeks	0,27	0,3
	Prosječan broj zaposlenih	10.906	12.000
	Broj poslovnih subjekata – broj sa stanjem 31.12.	3.574	3.700
	Poreski prihodi u KM	7.592.527	8.500.000 KM

Za postizanje pokazatelja u okviru ovog strateškog cilja u sljedećem trogodišnjem razdoblju potrebno je u planovima i programima rada planirati aktivnosti i projekte iz razvojnih mjera kako bi se postigli planirani pokazatelji po sljedećim prioritetima:

Prioriteti	Indikatori (razina krajnjeg rezultata)	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2023.)
1.1. Podržati razvoj poduzetničke infrastrukture, MSP i obrtništva	Broj MSP-a	649	700
	Broj obrta	1.374	1.450
	Broj korisnika poduzetničke infrastrukture	65	80
1.2. Unapređivati konkurentnost poljoprivrede	% iskorištenosti obradivih površina	45,7%	55,00%
	Ukupan prihod od prodaje	72.500.000	80.000.000
	Proizvodnja krumpira u tonama	14.000	16.200
1.3. Poticati razvoj održivog ruralnog turizma	Broj ležajeva	1,153	1,300
	Broj noćenja	19,693	22,000
	Prihod od turizma	12,320,000	13,550,000
1.4. Podržavati izvoz, transfer i razvoj tehnologija	Pokrivenost uvoza izvozom	109,5%	120%
	Broj poduzeća izvoznika	134	140

Županijska tijela uprave, javne ustanove i zavodi koji su definirani kao koordinatori odnosno nositelji određenih razvojnih mjera u planove rada za sljedeće trogodišnje razdoblje trebaju planirati aktivnosti za provedbu strateških projekata identificiranih u okviru ovog strateškog cilja.

1. Osnivanje i razvoj subjekata poduzetničke infrastrukture
2. Inovativni i tradicionalni oblici nefinancijske ili financijske podrške poslovnim subjektima

3.1.2. Strateški cilj 2: Unapređenje društvene infrastrukture

Razviti usluge, stvoriti ozračje za povećanje kvalitete života koje će, osim gospodarskog razvoja, omogućiti kvalitetniji i lakši život stanovništva svrha je drugog strateškog cilja. Ključni pokazatelji kroz koje će se pratiti ostvarenje ovog strateškog cilja, odnosno koji prikazuju kako će se mjeriti unapređenje društvene infrastrukture kroz sljedeće tri godine:

Strateški cilj 2	Pokazatelj utjecaja	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2023.)
STRATEŠKI CILJ 2 UNAPREĐENJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE	Povećan kapacitet predškolskih ustanova	450	500
	Uspostavljen funkcionalan sustav učenja na daljinu u HBŽ	1	1
	Obuhvat zdravstvenom zaštitom	56,82%	70%

Za postizanje pokazatelja u okviru ovog strateškog cilja u sljedećem trogodišnjem razdoblju je potrebno u planovima i programima rada planirati aktivnosti i projekte iz razvojnih mjera kako bi se postigli planirani pokazatelji po sljedećim prioritetima:

Prioriteti	Indikatori (razina krajnjeg rezultata)	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2023.)
2.1. Unapređenje obrazovanja, kulture i sporta	Izrađena i usvojena Metodologija izrade i provedbe strukovnih i programa obrazovanja odraslih usklađenih sa tržištem rada	0	1
	Broj učenika OŠ na 1 računalo	10,71	7
	Broj učenika SŠ na 1 računalo	9,44	4,5
2.2. Unapređenje sustava zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Broj stanovnika na doktora medicine u primarnoj zdravstvenoj zaštiti	2.018 (2018)	4500
	Broj stanovnika na jednog doktora stomatologije	4.067 (2018)	4500
	Izrađen Master plan optimizacije i koordinacije zdravstvenoga sektora, uključivo s IKT strategijom	0	1
	Izrađena socijalna karta HBŽ	0	1

Županijska tijela uprave, javne ustanove i zavodi koji su definirani kao koordinatori odnosno nositelji određenih razvojnih mjera u planove rada za sljedeće trogodišnje razdoblje trebaju planirati aktivnosti za provedbu strateških projekata identificiranih u okviru ovog strateškog cilja.

1. Digitalizacija odgojno-obrazovnog sustava
2. Informatizacija i unapređenje zdravstvenog sustava
3. Stvaranje ključnih baza podataka u svrhu donošenja relevantnih strateških odluka, posebno za marginalizirane skupine društva

3.1.3. Strateški cilj 3: Moderna infrastruktura i očuvan okoliš

Budući da je posebno potrebno posvetiti pažnju razvoju suvremene infrastrukture kao i održivom korištenju prirodnih resursa, a koje bi trebalo rezultirati boljom kvalitetom života i doprinijeti razvoju. Ključni pokazatelji kroz koje će se pratiti ostvarenje ovog strateškog cilja, kroz sljedeće tri godine:

Strateški cilj 3	Pokazatelj utjecaja	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2023.)
STRATEŠKI CILJ 3 MODERNA INFRASTRUKTURA I OČUVAN OKOLIŠ	Uspostavljena regionalna sanitarna deponija	0	1
	Pokrivenost stanovništva prikupljanjem otpadom	40%	60%
	Energija proizvedena iz obnovljivih izvora energije (OIE): vjetar, sunce, voda	86,6 MW	200 MW

Za postizanje pokazatelja u okviru ovog cilja, potrebno je planirati aktivnosti i projekte, kako bi se postigli sljedeći prioriteti:

Prioriteti	Indikatori (razina krajnjeg rezultata)	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2023.)
3.1. Razvoj suvremene infrastrukture	Broj implementiranih projekata iz područja zaštite okoliša	0	5
	Broj centara za gospodarenje otpadom	0	3
3.2. Očuvanje i održivo korištenje prirodnih resursa	Broj prijedloga za zaštitu pojedinih područja	1	2

Županijska tijela uprave, javne ustanove i zavodi koji su definirani kao koordinatori odnosno nositelji određenih razvojnih mjera u planove rada za sljedeće trogodišnje razdoblje trebaju planirati aktivnosti za provedbu strateških projekata identificiranih u okviru ovog strateškog cilja.

1. Projektiranje i izgradnja multifunkcionalnih melioracijskih sustava krških polja

3.1.4. Strateški cilj 4: Integralni održivi razvoj

Kod planiranja integralnog razvoja Hercegbosanske županije u sljedećem razdoblju potrebno je naglasak staviti na jačanje institucija, razvojnu suradnju, kapacitete za razvoj i razvoj e-uprave.

Fokus ovog prioriteta je i provedba mjera u smjeru unapređenja participativnog planiranja i interakcije s ključnim dionicima razvoja, veća participacija građana i stručnjaka u razvojne procese. Ključni pokazatelji kojima će se mjeriti postignuće su:

Strateški cilj 4	Pokazatelj utjecaja	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2023.)
STRATEŠKI CILJ 4 INTEGRALNI ODRŽIVI RAZVOJ	Funkcionalno Vijeće za razvoj HBŽ	0	1
	Vrijednost projekata financiranih od EU, a privučenih kroz vladine institucije	500.000	1.500.000
	Uspostavljen sustavi mjerenja indeksa transparentnosti i indeksa percepcije korupcije HBŽ	0	1
	Broj implementiranih e-usluga	0	2

Kako bi se postigli pokazatelji u okviru ovog strateškog cilja u sljedećem trogodišnjem razdoblju je potrebno u planovima i programima rada planirati aktivnosti i projekte iz razvojnih mjera kako bi se postigli planirani pokazatelji po sljedećim prioritetima:

Prioriteti	Indikatori (razina krajnjeg rezultata)	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2023.)
4.1. Učinkovito upravljanje održivim razvojem	Broj osoba koje su prošle obuku za integrirani razvoj	0	15
	Vrijednost realiziranih razvojnih projekata sufinanciranih iz Proračuna HBŽ i vanjskih sredstava	0	1.000.000
	Broj sastanaka Vijeća za razvojno planiranje HBŽ	0	2
4.2. Upravljanje rizicima	Uspostavljen regionalni operativni centar civilne zaštite HBŽ	0	0
	Broj deminirane teritorije HBŽ	4.841 ha	20.000 ha

Županijska tijela uprave, prepoznati kao koordinatori odnosno nositelji određenih razvojnih mjera u planove rada za sljedeće trogodišnje razdoblje trebaju planirati aktivnosti za provedbu strateških projekata identificiranih u okviru ovog strateškog cilja.

1. Jačanje kapaciteta javne uprave za integrirano strateško upravljanje i uspostava razvojnih tijela
2. Unapređenje županijskog Operativnog Centra zaštite i spašavanja i povezanih službi

4. INDIKATIVNI FINANCIJSKI OKVIR ZA PROVEDBU AKCIJSKOG PLANA 2023-2025.

4.1 Pregled akcijskog plana po ciljevima

Županijska tijela uprave, javne ustanove i zavodi trebaju u svojim proračunskim zahtjevima planirati sredstva potrebna za realizaciju planiranih mjera iz planova i programa rada. Planovi i programi rada se trebaju uskladiti sa realnim mogućnostima proračuna te vanjskim izvorima financiranja.

Indikativni financijski okvir procijenjen za realizaciju planiranih mjera za razdoblje 2023-2025. godine prikazan je u sljedećoj Tabeli:

Strateški ciljevi	Iz proračuna u KM	Vanjski izvori u KM	Ukupno
STRATEŠKI CILJ 1 UBRZANI EKONOMSKI RAZVOJ	8.446.000	1.114.000	9.560.000
STRATEŠKI CILJ 2 UNAPREĐENJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE	9.423.000	5.005.000	14.428.000
STRATEŠKI CILJ 3 MODERNA INFRASTRUKTURA I OČUVAN OKOLIŠ	12.680.064	1.840.561	14.520.625
STRATEŠKI CILJ 4 INTEGRALNI ODRŽIVI RAZVOJ	4.070.400	859.200	4.929.600
Ukupno	34.619.464	8.818.761	43.338.225

U strateškom cilju 1 najviše sredstava se planira za unapređenje konkurentnosti poljoprivrede dok je za strateški cilj 2 najviše planirano za unapređenje obrazovanja, kulture i športa. U strateškom cilju 3 najvećim dijelom sredstava financirat će se razvoj suvremene infrastrukture. Za strateški cilj 4 najviše sredstava je planirano za učinkovito upravljanje održivim razvojem.

4.2 Pregled prioriteta i mjera

Unutar strateškog cilja 1 planirana su 4 prioriteta a unutar njih 5 mjera, kako slijedi:

Naziv prioriteta/Mjere	2023	2024	2025	2023-2025	Vlastita sredstva za 2023	VLASTITA SREDSTVA (Iznos za 2023-2025)	VANJSKI IZVORI (Iznos za 2023-2025)
1.1. Podržati razvoj poduzetničke infrastrukture, MSP i obrtništva	980.000	980.000	680.000	2.640.000	780.000	2.240.000	400.000
1.1.1. Podržati osnivanje i razvoj subjekata poduzetničke infrastrukture	380.000	300.000	0	680.000	180.000	280.000	400.000
1.1.2. Podržati osnivanje i razvoj MSP	60.000	80.000	80.000	220.000	60.000	220.000	0
1.1.3. Unaprijediti programe podrške razvoju poslovnih subjekata iz područja prerađivačke industrije	480.000	540.000	540.000	1.560.000	480.000	1.560.000	0
1.1.4. Poticati razvoj obrtništva	60.000	60.000	60.000	180.000	60.000	180.000	0
1.1.5. Provođenje aktivne politike zapošljavanja i samozapošljavanja	0	0	0	0	0	0	0
1.2. Unapređivati konkurentnost poljoprivrede	2.540.000	1.945.000	1.705.000	6.190.000	2.160.000	5.711.000	479.000
1.2.1. Potpora razvoju biljne i animalne proizvodnje	1.025.000	1.090.000	1.060.000	3.175.000	1.015.000	3.166.000	9.000
1.2.2. Potpora ruralnom razvoju	1.145.000	790.000	580.000	2.820.000	1.080.000	2.350.000	470.000
1.2.3. Unaprijeđenje kvalitete i jačanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje	65.000	65.000	65.000	195.000	65.000	195.000	0
1.3. Poticati razvoj održivog turizma	220.000	250.000	110.000	580.000	120.000	345.000	235.000
1.3.1. Integracija ponude kroz	190.000	90.000	90.000	370.000	90.000	270.000	100.000

unapređenje sustava ruralnih turističkih iskustava i promocija ruralnog turizma Županije							
1.3.2. Jačanje održivosti ruralnog poduzetništva	30.000	160.000	20.000	210.000	30.000	75.000	135.000
1.4. Podržavati izvoz, transfer i razvoj tehnologija	50.000	50.000	50.000	150.000	50.000	150.000	0
1.4.1. Poticati razvoj inovacija i digitalizacije poslovnih subjekata	50.000	50.000	50.000	150.000	50.000	150.000	0
1.4.2. Jačati internacionalizaciju i uključivanje u globalne lance vrijednosti	0	0	0	0	0	0	0
1.4.3. Poticati razvoj poslovnih subjekata u području obnovljivih izvora energije	0	0	0	0	0	0	0
1.4.4. Stimulirati povezivanje sa BH dijasporom	0	0	0	0	0	0	0

Za prioritet podržan razvoj poduzetničke infrastrukture, MPS i poduzetništava za trogodišnje razdoblje planirano je 2 640.000 KM od toga 2 400.000 KM vlastitih sredstva i 400.000 vanjskih izvora. Za prioritet unapređivati konkurentnost poljoprivrede za trogodišnje razdoblje planirano je 6 190 000 KM od toga 5 117 000 KM vlastitih i 479 000 KM vanjskih izvora. Za poticanje razvoja održivog turizma za trogodišnje razdoblje planirano je 580 000 KM od toga 345 000 KM vlastitih sredstva i 235 vanjskih izvora. Za mjeru podržati izvoz, transfer i razvoj tehnologije planirano je 150 000 KM i sva su vlastita sredstva.

Naziv prioriteta/Mjere	2023	2024	2025	2023-2025	Vlastita sredstva za 2023	VLASTITA SREDSTVA (iznos za 2023-2025)	VANJSKI IZVORI (Iznos za 2023-2025)
2.1. Unapređenje obrazovanja, kulture i sporta	1.971.000	1.771.000	1.571.000	5.313.000	1.942.000	5.238.000	75.000
2.1.1. Jačanje kapaciteta sustava za odgoj i obrazovanje	900.000	1.100.00	900.000	2.900.000	900.000	2.900.000	

2.1.2. Potpora daljnjem razvoju sporta i kulture	651.000	651.000	651.000	1.953.000	642.000	1.938.000	15.000
2.1.3. Razvoj cjeloživotnog učenja	420.000	20.000	20.000	460.000	400.000	400.000	60.000
2.2 Unapređenje sustava zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	5.925.000	1.435.000	1.555.000	9.115.000	1.295.000	4.185.000	4.930.000
2.2.1. Unapređenje sustava zdravstvene zaštite	4.388.000	50.000	50.000	4.488.000	0	15.000	4.473.000
2.2.2. Unapređenje sustava socijalne skrbi i inkluzija djece s poteškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom	567.000	345.000	325.000	1.237.000	325.000	980.000	257.000
2.2.3. Unapređenje sustava podrške braniteljskoj populaciji	970.000	1.040.000	1.180.000	3.390.000	970.000	3.190.000	200.000

Za prioritet unapređenje obrazovanja kulture i športa za trogodišnje razdoblje planirano je 5 313 000 KM od toga 5 283 000 KM vlastitih sredstva i 750 000 vanjskih izvora. Za prioritet unapređenje sustava zdravstvene zaštite i socijalne skrbi za trogodišnje razdoblje planirano je 9 190 000 KM od toga 4 185 000 KM vlastitih i 4 930 000 KM vanjskih izvora.

Naziv prioriteta/Mjere	2023	2024	2025	2023-2025	Vlastita sredstva za 2023	VLASTITA SREDSTVA (iznos za 2023-2025)	VANJSKI IZVORI (iznos za 2023-2025)
3.1. Razvoj suvremene infrastrukture	4.341.500	4.082.061	4.071.500	12.495.061	3.741.500	10.654.500	1.840.561
3.1.1. Razvoj kružnog gospodarstva i obrazovanje javnosti o očuvanom okolišu	271.500	271.500	271.500	814.500	271.500	814.500	0
3.1.2. Jačanje sustava vodovoda i odvodnje	1.320.000	1.200.000	1.200.000	3.720.000	1.070.000	3.220.000	500.000
3.1.3. Izgradnja i održavanje prometne infrastrukture	195.000	195.000	2.050.000	5.950.000	1.850.000	5.650.000	300.000
3.1.4. Povećanje energetske učinkovitosti	800.000	660.651	550.000	2.010.561	550.000	970.000	1.040.561
3.2. Očuvanje i održivo korištenje prirodnih resursa	989.282	996.282	40.000	2.025.564	989.282	2.025.564	0
3.2.1. Očuvanje biološke raznolikosti i održivo korištenje prirodnih resursa	33.000	40.000	40.000	113.000	33.000	113.000	0

3.2.2. Gospodarenje šumskim resursima	956.228	956.228	0	1.912.564	956.282	1.912.564	0
---------------------------------------	---------	---------	---	-----------	---------	-----------	---

Za prioritet razvoj suvremene infrastrukture za trogodišnje razdoblje planirano je 12 495 061 KM od toga 10 654 500 KM vlastitih sredstva i 1 840 561 vanjskih izvora. Za prioritet očuvanje i održivo korištenje prirodnih resursa za trogodišnje razdoblje planirano je 2 025 564 KM te u ovom prioritetu nema vanjskih izvora financiranja.

Naziv prioriteta/Mjere	2023	2024	2025	2023-2025	Vlastita sredstva za 2023	VLASTITA SREDSTVA (iznos za 2023-2025)	VANJSKI IZVORI (Iznos za 2023-2025)
4.1. Učinkovito upravljanje održivim razvojem	1.067.650	1.055.150	1.039.800	3.162.600	938.800	2.903.400	259.200
4.1.1. Jačanje integralnog razvoja	505.000	502.500	502.500	1.510.000	502.500	1.507.500	2500
4.1.2. Razvojna suradnja i europske integracije	389.500	389.500	392.500	1.171.500	289.500	951.500	200.000
4.1.3. Unapređivanje vladavine prava i jačanje kapaciteta civilnog društva	25.000	15.000	10.000	50.000	0	0	50.000
4.1.4. Razvoj e-uprave	148.150	148.500	134.800	413.100	144.800	424.400	6.700
4.2. Upravljanje rizicima	526.000	651.000	590.000	1.767.000	326.000	1.167.000	600.000
4.2.1. Upravljanje sigurnosnim rizicima	526.000	651.000	590.000	1.767.000	326.000	1.167.000	600.000
4.2.2. Ublažavanje posljedica klimatskih promjena							

Za prioritet učinkovito upravljanje održivim razvojem za trogodišnje razdoblje planirano je 3 162 600 KM od toga 2 903 400 KM vlastitih sredstva i 259 200 vanjskih izvora. Za prioritet upravljanje rizicima za trogodišnje razdoblje planirano je 1 767 000 KM te 600 000 KM vanjskih izvora financiranja.

Aneks I. Akcijski plan 2023-2025 s mjerama iz Strategije razvoja sa koordinatorima za provedbu

U nastavku je popis svih Strateških ciljeva, prioriteta i razvojnih mjera sa definiranim koordinatorima razvojnih mjera i nositeljima pojedinih aktivnosti u razvojnim mjerama koje je potrebno detaljnije razraditi u planovima rada za sljedeće trogodišnje razdoblje, tj. do 2025. godine.

[AP NOVI 2023- 2025 KONAČAN.xls](#)